

LEO

Magazine van de N-VA | nummer 5 – 2021

Brusselse regering
geeft neutraliteit op

Het Vlaamse digitaal
relanceplan
van Jan Jambon

Sander Loones

**‘Confederalisme
zorgt voor nieuwe
dynamiek’**

13

‘Wij hebben als politici vaak een mening over iets, maar het is toch belangrijk dat je met je voeten midden in de miserie staat’

Hilde Raman

8

‘Als we meer Vlaanderen willen, zullen we meer Vlamingen nodig hebben. Meer mensen die ongedwongen uitkomen voor onze identiteit en gemeenschap’

Sander Loones

COLOFON

LEO - Magazine van de N-VA wordt uitgegeven door vzw Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut en is het partijblad van de Nieuw-Vlaamse Alliantie (N-VA). Het wordt verzonden onder een folie op basis van zetmeel die 100 % biologisch afbreekbaar is.

Coördinatie en eindredactie: Nele Hiers.
Medewerkers: Evelien Barbieux, Mathias Cooreman, Maarten Debruyne, Diederik Demuyne, Jeroen Dujardin, Philippe Kerckaert, Joris Sterckx, Charlotte Vandecruys, Stefanie Verstappen.
Directeur: Piet De Zaeger.

Concept & Vormgeving: Revista – www.revista-media.be
Druk: Graphius
Fotografie: ©N-VA, ©Jeroen Hanselaer (cover), ©Anne Deknock, ©Andreas Van Esbroeck, ©James Arthur, ©Frankie and Fish, ©Emy Elleboog, ©ID, ©Belga Image
Jaarabonnement: € 12,50 op rekeningnummer BE83 4350 2597 0115 van VPRTI vzw.

Contact:
T. 02 219 49 30
E-mail: LEO@n-va.be

V.u.: Bart De Wever, VPRTI vzw,
Koningsstraat 47 bus 6
1000 Brussel

28

‘Tot eind jaren 80 waren politieke partijen aangewezen op giften van bedrijven. Niet verwonderlijk was de kans op corruptie veel hoger’

Eddy Vermoesen

VERDER

Aan het werk	4
Breedbeeld	8
De gsm van	12
Thuis	13
Dorpsstraat	16
Aan het werk	18
Verrekijker	20
De weg van	21
Buitenwacht	22
Geflitst	23
Hoe is het nog met	24
Van de partij	26
Achter de schermen	28
Meerwaarde	30
Column	31
PS	32

Dit nummer werd afgesloten op 18 juni 2021. Het eerstvolgende nummer verschijnt op 20 september 2021.

Wenst u onze wekelijkse digitale nieuwsbrief te ontvangen? Schrijf u dan nu in via www.n-va.be/nieuws

fb.com/nieuwvlaamsealliantie @de_NVA op Twitter
 @de_NVA op Instagram

‘NOOIT EERDER TOONDE EEN REGERING ZO EXPLICIET HET FAILLIET VAN HET BELGISCHE FEDERALE NIVEAU AAN’

De coronapandemie had niet alleen duizenden tragische overlijdens en de gijzeling van onze samenleving tot gevolg. Ze bracht ook een verschraving van het maatschappelijke debat met zich mee. Een dankbare politieke context voor de federale regering. Dat haar inhoudelijke koers flagrant ingaat tegen de Vlaamse volkswil bleef zo handig toegedekt. Net zoals het totale gebrek aan langetermijnvisie.

Nu we dankzij de succesvolle vaccinatiecampagne perspectief krijgen op een duurzaam beheer van de pandemie, begint gelukkig ook het politieke debat weer te verruimen. En zo valt deze regering al snel door de mand. De regeringsplannen om de vrijheid van meningsuiting in te perken, werden in nog geen week tijd afgevoerd dankzij een ijzersterke N-VA-oppositie. De premier kreeg uit eigen rangen zware kritiek omdat hij, aangestoot door Ecolo-Groen, het neutraliteitsprincipe van de overheid op de helling zet. Zowat alle topeconomen zetten de linkse sociale akkoorden van de voorbije maanden weg als rampzalig voor de werkgelegenheid en de begroting. En dan moeten binnenkort nog dossiers als de kernuitstap op tafel komen.

Nooit eerder toonde een regering dermate expliciet het failliet van het Belgische federale niveau aan. Naarmate de coronastolp verder wordt weggehaald, zal dat alleen maar verergeren. Ook op communautair vlak. Denk bijvoorbeeld aan de artsenquota, waarbij alle Franstalige eisen onverkort worden ingewilligd ten koste van onze Vlaamse studenten.

U en ik kennen al lang de oplossing: dit land moet omgesmeed worden tot een confederatie van autonome regio's die zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun beleid. Enkel een grote en sterke N-VA is in staat om zo'n confederale omslag finaal door te drukken. Het is de komende jaren de taak van ons allen om zoveel mogelijk mensen van die waarheid te overtuigen.

Ik wens u een strijdvaardige Vlaamse feestdag.

Bart De Wever
Algemeen voorzitter

Kamerlid Björn Anseeuw
teleurgesteld in loonakkoord

'HET IS DUIDELIJK DAT DE PS DE LAKENS UITDEELT'

Nadat het loonoverleg tussen de vakbonden en de werkgeversorganisaties helemaal geblokkeerd was geraakt, hakte de paars-groene regering begin deze maand zelf de knoop door. 'Opvallend aan het loonakkoord is wat er níet instaat', zegt Kamerlid Björn Anseeuw. 'Het akkoord bevat geen enkele maatregel om de werkzaamheidsgraad te verhogen.'

Jij reageerde enorm teleurgesteld op het akkoord, Björn. Waarom?

'Nieuwe loonkostsubsidies, de versoepeling van het brugpensioen, de uitbreiding van de landingsbanen: dat zijn stuk voor stuk maatregelen die zorgen voor minder mensen aan het werk en meer uitkeringen. Net op het moment dat Vlaanderen kampt met een ongelofelijke krapte op de arbeidsmarkt en de eerste naweëen van de coronacrisis. Nú was het de uitgelezen kans om een ommezwaai te maken. Maar wat doen paars-groen en de sociale

'Door de brutoloonkost sterker te laten stijgen dan in onze buurlanden zijn het net de jobs voor de meest kwetsbaren die het eerst zullen verdwijnen'

partners? De klok gewoon terugdraaien. Deze regering zet haar bevolking aan om minder te gaan werken. Dat is bijzonder kwalijk voor de toekomst van onze arbeidsmarkt, onze sociale zekerheid en de belastingdruk in dit land.'

In het federale regeerakkoord staat nochtans de ambitie om de werkzaamheidsgraad op te trekken naar 80 procent.

'Juist. En dat kan men enkel en alleen bereiken door meer mensen aan de slag te krijgen en te houden. De eerste activerende maatregel van deze regering

is nog altijd een van de best bewaarde geheimen van de Wetstraat. Terwijl de Vlaamse Regering van Jan Jambon daar net wel sterk op inzet. De federale regering dreigt hier het Vlaamse beleid stokken in de wielen te steken.'

Zo wordt de erfenis van de Zweedse regering steeds kleiner.

'Alexander De Croo zou dit akkoord nooit goedgekeurd hebben als het bij Michel I op tafel had gelegen. De Zweedse regering, mét de N-VA, was vastberaden om te besparen

op de overheid en in te zetten op activeringsmaatregelen. Dat lukte ook aardig: nooit werden er meer nieuwe jobs in de privésector gecreëerd dan in die periode.'

'Het toont maar weer eens aan dat het de PS is die de lakens uitdeelt in deze regering. Ze schuiven de rekening gewoon door naar de overheid en dus naar de belastingbetaler. Of laten we eerlijk zijn: naar de Vlaamse belastingbetaler. Die zal de kosten dragen van een beleid waarvoor hij niet gestemd heeft.'

Een van de maatregelen is het optrekken van het nettominimumloon. Daar kan je toch geen bezwaar tegen hebben?

'Natuurlijk gunnen we de mensen een hoger minimumloon. Maar de discussie gaat over hoe we dat willen realiseren. Alleen door te besparen op de overheid en meer mensen aan het werk te krijgen, kunnen we op een verantwoordelijke

manier de lasten op arbeid verlagen en de minimumlonen verhogen. Wat paars-groen nu doet, is onze toekomstige generaties opzadelen met de factuur om vandaag de volksgunst af te kopen.'

Ze benadrukken nochtans graag dat dit loonakkoord een goede zaak is voor jongeren.

'De regering-De Croo wekt inderdaad de indruk solidair te zijn met onze kortgeschoolde jongeren, want hun minimumloon zal stijgen. Maar wat ze er niet bij vertelt, is dat steeds minder jongeren aan een job zullen geraken door die stijgende brutoloonkost. Door de brutoloonkost sterker te laten stijgen dan in onze buurlanden zijn het net de jobs voor de meest kwetsbaren die het eerst zullen verdwijnen. Dat is ronduit asociaal.'

Dit loonakkoord heeft ook een impact op de oudere werknemers. Zij zouden al vanaf 55 jaar kunnen kiezen voor landingsbanen waarmee ze hun werkprestaties in de tijd verminderen tot ze met pensioen gaan.

'Een heel hardvochtige boodschap, vind ik: onze 55-plussers, met al hun kennis en ervaring, moeten uit onze arbeidsmarkt geduwd worden? Ik zet liever in op werkbaar werk. Trouwens, het fabeltje dat oudere werknemers plaats moeten maken voor jonge werkzoekenden is echt onzin. Een hoge werkzaamheidsgraad bij ouderen gaat in nagenoeg alle Europese landen hand in hand met een hoge werkzaamheidsgraad bij jongeren.'

Hoe gaat het nu verder, Björn?

'Het is nog niet te laat om te kiezen

voor verantwoordelijk beleid en om de erfenis van de Zweedse regering gewoon verder te zetten. Onze N-VA-fractie zal op die nagel blijven hameren tot deze regering haar gezond verstand terugvindt. En dan kijk ik vooral naar de Vlaamse regeringspartijen Open Vld en CD&V. Maar om heel eerlijk te zijn: de gebeurtenissen van de afgelopen weken geven me niet veel hoop.' ■

'Dit sociaal akkoord is in zowat alle opzichten een verdere stap in de foute richting'

Ive Marx,
hoogleraar UAntwerpen

'Het nachtelijke sociaal akkoord tussen vakbonden en werkgevers gaat de schouders van twintigers, dertigers en veertigers nog meer belasten'

Stijn Baert,
professor arbeidseconomie UGent

'Er is geen reden om te applaudiseren voor dit sociaal akkoord. Het bevat elementen die we ons als land niet kunnen veroorloven'

Stefaan Michielsens,
senior writer *De Tijd*

Jan Jambon loodst Vlaanderen naar digitale kopgroep

'ELKE OVERHEIDS-DIENST BEREIKBAAR IN ÉÉN MUISKLIK'

Vlaams minister-president Jan Jambon, die ook minister van Digitalisering is, stelde vorige maand het digitale relanceplan van de Vlaamse Regering voor. 'Vandaag zitten we nog in de Europese middenmoot op het vlak van de digitale overheid. Wij willen Vlaanderen naar de kopgroep van Europa loodsen.'

De coronapandemie heeft duidelijk gemaakt dat een overheid snel en wendbaar moet zijn, beseft Jan Jambon. 'De maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan, zijn nog nooit zo groot geweest. Maar ik ben ervan overtuigd dat digitalisering dé sleutel is om de overheid wendbaarder en weerbaarder te maken voor morgen. Daarom maken we werk van een stevige versnelling. Van een echt Vlaams digitaal relanceplan.'

Voor Jambon volstaat het niet om een digitale saus te gieten over de bestaande werkelijkheid. 'Digitale transformatie moet het bestaande verbeteren', benadrukt hij. De Vlaamse overheid bundelt daartoe alle ICT- en digitale competenties in de nieuwe organisatie *Digitaal Vlaanderen* en investeert extra in *cybersecurity*.

Eén muisklik

Jambon wil de digitalisering aanpakken op verschillende domeinen: onderwijs,

werk, inburgering en alles wat te maken heeft met lokaal bestuur. 'Zo is het belangrijk dat elke burger op termijn zijn eigen burgerzaken kan regelen. Het *Vlaams burgerprofiel* bestaat nu al, en er zijn 65 gemeenten die het platform op dit moment actief gebruiken. Het is de bedoeling dat tegen eind 2022 elke gemeente zo ver is.' Als dat lukt, dan zal je als burger veel administratie van thuis uit kunnen regelen. Via de knop *Mijn burgerprofiel* op de website van de gemeente kom je dan terecht bij alle overheidsdiensten: niet alleen voor zaken die je regelt op het lokale niveau, maar ook voor die op het Vlaamse of zelfs federale niveau.

'Het *Vlaams burgerprofiel* moet een vlotte en centrale toegangspoort worden voor alle overheidszaken. Elke dienst moet in één muisklik bereikbaar zijn. Dat zal het leven voor elke Vlaming veel aangenamer maken. Mensen zullen ook sneller de dingen krijgen waar ze

'Werkzoekenden worden actief bijgeschoold zodat ze ook jobs kunnen doen waarbij digitale vaardigheden belangrijk zijn'

recht op hebben. Wij weten als overheid veel van je. We kunnen dankzij de digitalisering bijvoorbeeld gemakkelijk achterhalen of je in aanmerking komt voor bepaalde premies en voordelen. Als je er recht op hebt, dan krijg je die. Je zal het in de toekomst niet meer zelf moeten aanvragen.'

VLAAMS

CORRECTIE ENERGIEFACTUUR VOOR EIGENAARS VAN ZONNEPANELEN

Andries Gryffroy

Midden januari 2021 vernietigde het Grondwettelijk Hof de overgangsregeling rond de terugdraaiende teller voor eigenaars van zonnepanelen. Het systeem van de terugdraaiende teller stopte en de stroomfactuur werd vanaf 1 maart anders verrekend, evenwel na de afrekening volgens het oude systeem.

Sommige gezinnen kregen daardoor een onaangename verrassing in de bus. Onder hen diegenen die de elektriciteitsafrekening in oktober of later ontvangen. Zij konden hun verbruik niet compenseren tijdens de zomermaanden, waardoor

de eindafrekening hoog kon oplopen. Tot voor kort was een oplossing voor dit probleem niet mogelijk. Volgens het Energiedecreet kunnen de energietarieven namelijk niet met terugwerkende kracht aangepast worden.

Oplossing

Vlaams Parlements lid en energiespecialist Andries Gryffroy kwam met een oplossing. Aan de hand van een nieuw decreet kan de Vlaamse Regulator voor Energie (VREG) nu een regeling uitwerken voor de toekomst, maar ook voor diegenen die al een niet billijke afrekening ontvangen hebben.

Digitale vaardigheden

En wat met Vlamingen die thuis geen computer of internetaansluiting hebben? 'We gaan de gemeentehuizen uiteraard niet afbreken of sluiten. Je zal nog altijd naar het loket kunnen gaan. Maar dat gezegd zijnde: er mag geen nieuwe tweedeling komen tussen diegenen die wel digitaal mee zijn en diegenen die dat niet zijn. Niemand zou de boot van de digitalisering mogen missen.'

Daarom zet Vlaanderen ook in op het ontwikkelen van digitale vaardigheden bij de brede bevolking, onder meer via het onderwijs en de VDAB. 'De VDAB zal werklozen en werkzoekenden ertoe aanzetten om hun digitale kennis te vergroten. Die mensen worden actief bijgeschoold zodat ze ook jobs kunnen doen waarbij digitale vaardigheden belangrijk zijn', verduidelijkt Jambon. 'We moeten elke Vlaming meekrijgen in het digitale verhaal.' ■

VLAAMS

TAALWETTEN ZIJN GEEN VODJE PAPIER

Inez De Coninck

Nadia Sminate

De taalwetgeving wordt in de Vlaamse Rand al decennialang met de voeten getreden. De zes faciliteitengemeenten misbruiken de coronacrisis nu om de Franstalige agenda verder door te drukken. Vlaams Parlementsleden Nadia Sminate en Inez De Coninck eisen dat Vlaams minister Bart Somers (Open Vld) kordaat optreedt.

Het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode stuurde bijvoorbeeld niet-officiële oproepbrieven voor vaccinatie uit in verschillende talen. 'Uitermate verwarrend voor de inwoners, die dachten dat het om een echte oproepbrief ging', zegt Nadia Sminate. 'En dat terwijl de Vlaamse Regering hemel en aarde beweegt om de vaccinatiecampagne in Vlaanderen in goede banen te leiden.'

Taalregistratie

Dergelijke praktijken beperken zich niet tot de faciliteitengemeenten. De gemeente Zaventem communiceerde met een drietalige infobrochure, en in Vilvoorde verklaarden eerder al dat de taalwetgeving tijdens de coronacrisis vooral 'storend' is. Volgens Inez De Coninck blijven de aanslepende taalproblemen op die manier etteren. Ze haalt het voorbeeld van Kraainem aan, waar een gemeentelijke beslissing taalregistratie als een vast instrument goedkeurde. De Franstalige inwoners werd via het gemeenteblad gevraagd hun taalvoorkeur te laten registreren. 'Een manifeste schending van de taalwetgeving. Dergelijke besluiten moeten dan ook zonder meer vernietigd worden. De faciliteitengemeenten liggen op Vlaams grondgebied en in Vlaanderen heeft het Nederlands absoluut voorrang.'

SANDER LOONES

'MEER CONCURRENTIE
TUSSEN DEELSTATEN
NODIG'

‘Vlaanderen zit gevangen in België. Wallonië, Brussel en de Duitstaligen trouwens ook. Alles in dit land is óp. Het is tijd voor iets anders. Voor confederalisme.’ LEO sprak met Kamerlid Sander Loones, die het confederalismemodel van de N-VA door en door kent, over de barsten in België en over zijn communautaire plannen.

B *en jij al geprikt?*
 ‘Binnenkort! Ik wil anderen aansteken met mijn communautaire plannen, maar van het besmettelijke coronavirus moeten we zo snel mogelijk af. En dus laat ik me overtuigd vaccineren. Ik ben trouwens erg blij dat Vlaanderen en onze gemeenten bevoegd zijn om de spuitjes te zetten. We vaccineren sneller, meer én stukken goedkoper dan Wallonië en Brussel.’

De toon is gezet. Alles lijkt wel communautair in dit land.

‘Zeer juist. De verschillen tussen Vlaanderen en Wallonië zitten in alles.

- geboren in Veurne op 26 januari 1979
- studeerde rechten aan de KU Leuven en specialiseerde zich in asiel en migratie
- advocaat-stagiair, juridisch adviseur bij de Dienst Vreemdelingenzaken en consultant bij PricewaterhouseCoopers
- adviseur in en coördinator van de N-VA-studiedienst tussen 2011 en 2014
- Europees Parlementslid van oktober 2014, als opvolger van Johan Van Overtveldt die minister van Financiën werd, tot november 2018, toen hij even minister van Defensie en Ambtenarenzaken werd in opvolging van Steven Vandeput
- nationaal ondervoorzitter van de N-VA van december 2014 tot november 2018
- werd in 2019 als lijsttrekker in West-Vlaanderen verkozen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers
- woont met zijn vrouw Ilse en drie kinderen Suzanne (10), Tuur (8) en Cas (6) in Koksijde-Oostduinkerke

Bij verkiezingen stemmen we anders. Vlamingen werken gemiddeld meer en langer. Wij zitten bij de Europese top op het vlak van armoedebestrijding, terwijl de cijfers in Wallonië en Brussel donkerrood kleuren. De export komt voor tachtig procent uit Vlaanderen. En ga zo maar door. Alles is inderdaad communautair in dit land. Ook in deze coronacrisis zijn de barsten in België duidelijk zichtbaar.’

‘Alles in dit land is óp. Het is tijd voor iets anders. Voor confederalisme’

Nochtans lijken heel wat mensen ervoor gewonnen om het hele coronabeleid te centraliseren bij één Belgische regering?

‘Bevoegdheden afpakken van Vlaanderen om die weer Belgisch te maken? Ik zie alleen maar nadelen. Wat zagen we in de coronacrisis? Onze Vlaamse minister Ben Weyts die vocht om de scholen open te houden, terwijl de Belgische ministers ze wilden sluiten. Ik zag ook Waalse en Brusselse politici die hun lokale handelaars financieel minder kunnen steunen, terwijl onze Matthias Diependaele Vlaamse ondernemers wél sterk kan bijstaan, dankzij het betere Vlaamse begrotingswerk. Onze horecazaken krijgen bijvoorbeeld drie keer meer steun dan de Waalse en Brusselse. Met een louter Belgisch herstelbeleid zouden zij dus verliezen.’

‘Wat vandaag wél nog federaal zit, wordt bovendien vaak schabouwelijk aangepakt. De federale pandemiewet is een democratische schande. De Belgische begroting hangt met haken en ogen aaneen. En De Croo vindt dat we ‘één Belgisch team’ zijn, terwijl iedereen

ziet dat velen in Wallonië liever op de bank blijven zitten. Wie denkt dat we dus méér België en minder Vlaanderen nodig hebben, zou beter eerst even naar de feiten kijken.’

En dat is ook jouw antwoord aan de Open Vld, die voor herfederalisering pleit.

‘Rare jongens, die ‘Vlaamse’ liberalen ... Vandaag kunnen ze centrumrechts besturen in Vlaanderen, maar toch wil de Open Vld liever Vlaamse bevoegdheden afpakken om ze opnieuw Belgisch te gaan invullen met de PS en Ecolo. Liever Belgisch links dan Vlaams centrumrechts: dat is dus waarvoor die liberalen kiezen. Mijn verstand is te klein om dat te begrijpen. Terwijl we net meer maatwerk nodig hebben. Als Vlaanderen zijn begroting op orde heeft, moeten Vlamingen daarvoor beloond worden. Als Vlaanderen een actiever arbeidsmarktbeleid voert, moet het daarvan zelf de vruchten kunnen plukken. Als Vlaanderen sneller vaccineert, moeten Vlamingen ook sneller hun vrijheid kunnen terugkrijgen. Trouwens, zodra dat gebeurt, zal je nog eens zien hoeveel twijfelende Franstaligen plots wel naar dat prikje zullen spurten. Ik geloof sterk in zo’n beleidsconcurrentie.’

Beleidsconcurrentie?

‘België is een gestold land. Wat federaal wordt beheerd, zit veelal geblokkeerd. Door bevoegdheden te splitsen, krijgen we een nieuwe dynamiek waarin de deelstaten elkaar uitdagen, waarin zaken veranderen en we uiteindelijk allemaal vooruitgaan. Meer concurrentie tussen de deelstaten is dus wat we nodig hebben. Kijk naar het verbod op onverdoofd slachten. Dierenwelzijn zat federaal en er is decennia niets mee gedaan. Het werd Vlaams en onmiddellijk ging Ben Weyts ermee aan de slag. Wallonië kon niet anders dan volgen. Zelfs in Brussel wordt het debat over onverdoofd slachten nu gevoerd. Concurrentie daagt uit en stuwt ons naar boven. Hetzelfde zagen →

→ we recent ook met de splitsing van de kinderbijslag. Jarenlang niet hervormd, tot de deelstaten bevoegd werden.’

‘Ons confederalisme vertrekt van die vaststelling: we maken de deelstaten verantwoordelijk voor eigen beleid en eigen rekeningen. Waarna beleid op maat en onderlinge concurrentie eindelijk de neerwaartse spiraal in Wallonië en Brussel moeten stoppen.’

Maar staan we stilaan niet alleen met ons confederalisme?

‘Voor het eerst in decennia zien we inderdaad partijen die zich uitgesproken belgicistisch profileren. Zelfs bij de CD&V lijkt de Vlaamse reflex tanend. Ze sturen met Sabine de Bethune een uitgesproken belgicistische rechter naar het Grondwettelijk Hof. Met Annelies Verlinden hebben ze dan wel de bevoegde minister voor institutionele hervormingen, maar die lijkt haar bevoegdheid niet direct gedreven op

‘Door bevoegdheden te splitsen, krijgen we een nieuwe dynamiek waarin de deelstaten elkaar uitdagen, waarin zaken veranderen en we uiteindelijk allemaal vooruitgaan’

te pikken. Slechts één adviseur op haar kabinet werkt op de staatshervorming, en dat op een kabinet met 36 medewerkers. De Open Vld is al helemaal de weg kwijt. Toen Alexander De Croo partijvoorzitter was, liet hij de regering vallen voor BHV (*de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, red.*) en proclameerde hij dat ‘liberaal’ rijmt op ‘confederaal’. Vandaag is het al België wat de klok slaat.’

‘Wat wel opmerkelijk is, is de houding van de PS. Dat de Franstalige socialisten in de vorige legislatuur, tijdens de

Zweedse regeerperiode, aan de kant moesten blijven staan, is hun slecht bevallen. Dat willen ze nooit meer meemaken en dus blijken ze open te staan voor een communautaire ronde. Het helpt ook dat Wallonië, de Franse Gemeenschap en Brussel in zeer slechte begrotingspapieren zitten. Wanneer het geld in Wallonië op is, wordt het interessant. Het dwingt de Franstaligen af te stappen van hun positie als *demandeur de rien*. Dat bewees het verleden al.’

‘Ik zie het alvast als dé belangrijkste taak van onze partij om die institutionele

appetijt bij andere politici weer aan te wakkeren. En zelfs nóg belangrijker is het om Vlamingen zelf rechtstreeks te gaan overtuigen. Want als we meer Vlaanderen willen, dan zullen we vooral meer Vlamingen nodig hebben. Meer mensen die ongedwongen uitkomen voor onze identiteit en onze gemeenschap. En die ook Vlaams stemmen.’

Klinkt goed ...

‘Maar het vereist heel wat gedreven inzet en hard werken. Ik heb er alvast zin in. En ik zie ook veel gretigheid bij onze leden en lokale afdelingen. Na deze remmende coronaperiode gaan de voetjes op het gaspedaal. Ook ons congres zal knallen!’

Helaas staan we intussen institutioneel stil tot 2024.

‘Dat hoeft helemaal niet zo te zijn. Het is wel degelijk mogelijk om nu al institutioneel te schakelen. Maar dan zullen de Vivaldisten wel hun eigen regeerakkoord moeten uitvoeren. Of beter gezegd: het stukje regeerakkoord dat de N-VA vorige zomer onderhandelde en dat paars-groen vervolgens niet meer durfde te schrappen.’

Je hebt het over de mogelijkheid om 'asymmetrisch beleid' te voeren?

‘Inderdaad. Het is nu al mogelijk om federale bevoegdheden niet formeel te splitsen, maar ze toch anders te gaan invullen in Vlaanderen en in Wallonië. Zo blijft er bijvoorbeeld één federale minister van Werk, maar wordt het arbeidsmarktbeleid toch anders gevoerd in de verschillende deelstaten. In het verleden is die aanpak ook al gebruikt. Met succes, want daarna zijn die bevoegdheden ook juridisch, formeel gesplitst. Asymmetrisch besturen is dus de eerste stap naar defederaliseren.’

‘Wij hebben die optie vorige zomer afgedwongen in de onderhandelingen met de PS en paars-groen heeft ze ook hernomen in het regeerakkoord. Alleen blijft het stil op de Belgische

banken. Blijkbaar zijn ze niet geneigd om uitvoering te geven aan hun eigen akkoord. Al zal de realiteit hen snel inhalen. Het arbeidsmarktbeleid is het beste voorbeeld: Vlaamse ondernemers zoeken extra werkrachten, Waalse politici staan op de rem. Dat is niet houdbaar.’

En dus komt de druk te liggen bij federaal minister van Werk Dermagne?

‘Inderdaad. Gelukkig heeft deze PS-vicepremier een duidelijke regionale reflex. Ik laat alvast niet na om hem daar in de Kamer zeer vaak aan te herinneren.’ (knipoogt)

Is er dan toch nog hoop voor paars-groen?

‘Ik zou mijn spaargeld er toch niet op verwedden. Ze stoppen liever hun tijd in een onvoldragen online ‘dialoogplatform

over de toekomst van het Belgische federalisme’ dan in een degelijke politieke onderhandeling. Ze beloven ambitie om de Grondwet vanaf dag één voor herziening vatbaar te verklaren, maar komen na zeven maanden met een lijstje met amper vijf grondwetsartikelen. Het paars-groene regeerakkoord belooft dat het gezondheidsbeleid deze legislatuur zal worden gedefederaliseerd, maar op het kabinet van gezondheidsminister Frank Vandenbroucke (Vooruit) werkt niemand op dit dossier. En zo kan ik nog wel even doorgaan.’

‘Wie Vlaanderen wél alle kansen wil geven, versterkt dus best onze rangen. Zo voeren we samen de druk op en dwingen we onze vrijheid af. Steeds meer overtuigend Vlamingen zorgen voor meer Vlaanderen.’ ■

Partijcongres 2023: ‘De Staat van Vlaanderen’

Het einde van de coronastilstand komt in zicht. De N-VA trekt de politieke motor verder op gang met als doel: een groot partijcongres in 2023. Zo krijgt u de kans om samen met alle andere N-VA-leden en -afdelingen mee te schrijven aan ons verhaal voor Vlaanderen en alle Vlamingen.

Cieltje Van Achter, onze fractievoorzitter in het Brussels parlement, en Karl Vanlouwe, Vlaams Parlementslid en fractievoorzitter voor de N-VA in de Senaat, zullen daarbij een van de meest opmerkelijke congreswerkgroepen coördineren: ‘De Staat van Vlaanderen’.

‘Ons institutionele verhaal is dé essentie van onze politieke actie’, zegt Karl. ‘Het zit verweven in alles: van transfers, sociale zekerheid en welzijn tot energiebeleid, veiligheid en financiën. En alles ertussenin. In alle thema’s zie je dat Vlamingen en Franstaligen andere richtingen uit willen.’

‘Maar heel wat mensen zien het verband nog altijd niet’, vult Cieltje aan. ‘Ze denken dat het institutionele losstaat van het sociale, economische en maatschappelijke beleid. Maar dat klopt natuurlijk niet. Ze zijn met elkaar verweven. We willen niet zomaar ‘splitsen om te splitsen’. We willen defederaliseren omdat het de enige manier is om Vlamingen en Franstaligen eindelijk het verschillende beleid te geven waarnaar ze vragen.’

Het communautaire tastbaar maken

Het congres biedt dé kans om het communautaire tastbaar te maken. Dat u te veel belastingen betaalt, komt doordat Wallonië te weinig wordt geresponsabiliseerd om de eigen facturen op te nemen. Dat het migratiebeleid faalt, is omdat de meerderheid in Vlaanderen wordt genegeerd. Dat onze sociale zekerheid onder druk staat, komt doordat vooral in Wallonië en Brussel te weinig mensen aan de slag zijn. Dat alles tastbaar maken én ons confederalisme verder uitdiepen, wordt hét congresverhaal. U hoort er nog van!

De gsm van Michael Freilich

Welke app check jij dagelijks?

'Elke ochtend check ik naast de gebruikelijke nieuwsapps ook steevast die van de *New York Times*. De internationale politiek blijft me als voormalig journalist natuurlijk enorm boeien. Daarnaast is het ook interessant om eens over onze politiek te lezen vanuit een Amerikaans standpunt.'

En welke app is de laatste aanwinst op je telefoon?

'Wel, de Bitcoin is opnieuw brandend actueel. Op aandringen van mijn zoon ben ik dan ook *voorzichtig* op die hype gesprongen via de app e-Toro, waarmee je je investeringen op de voet kunt volgen. Omhoog, omlaag, omhoog, omlaag. Het is tot nu toe al een hele beleving geweest.'

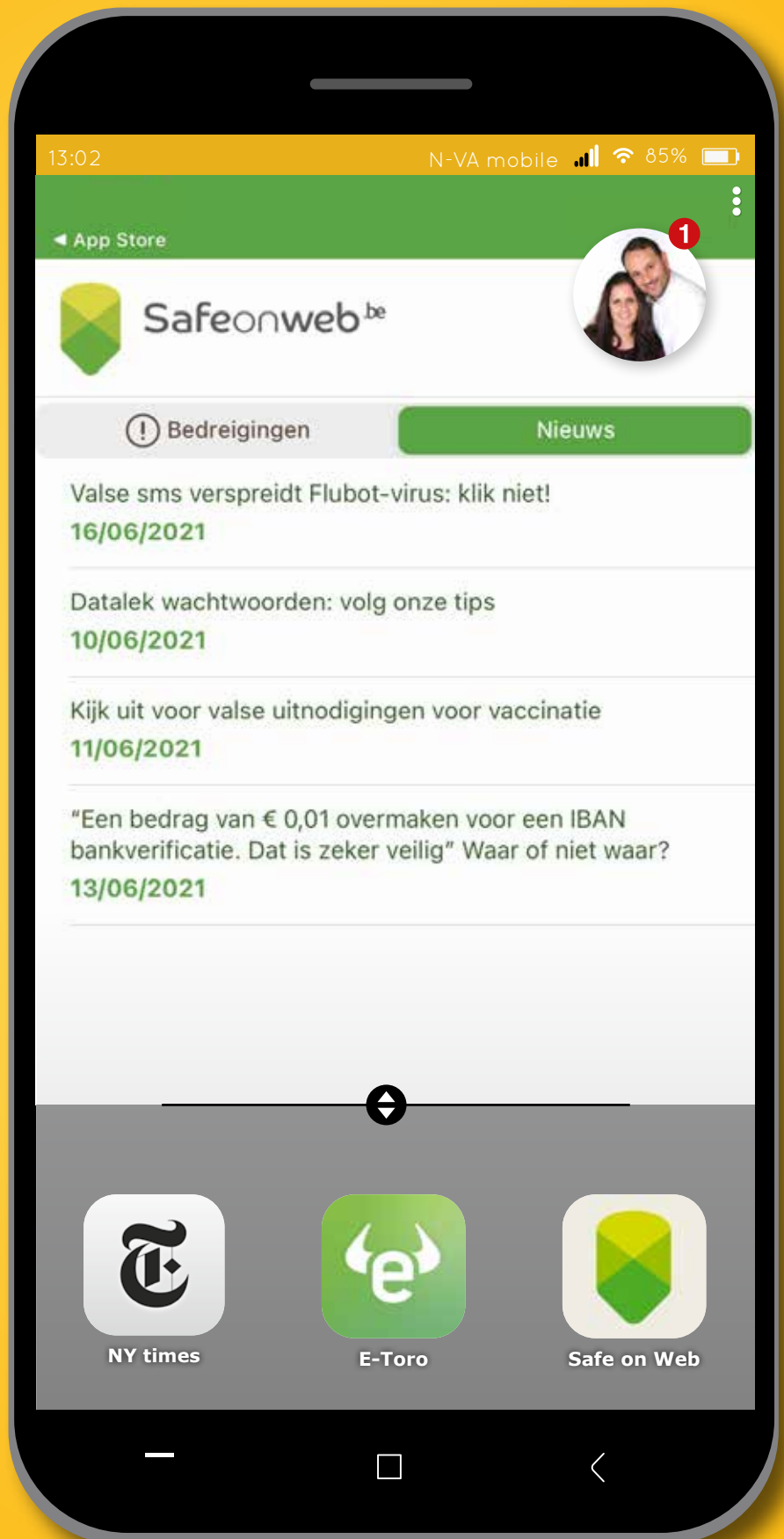
Michael, jij bent op het vlak van alles dat digitaal is onze man in de Kamer. In welk dossier bijt je je momenteel vast?

'Onder andere cyberveiligheid. Onlangs gebeurde de grootste cyberaanval ooit op ons land. Dat is enorm verontrustend. Ik pleit dan ook al lang voor één vakminister die de tijd heeft om het probleem van cyberveiligheid over alle departementen heen te concretiseren. Nu zit *cyber* versnipperd over zes verschillende ministeries, en dat werkt duidelijk niet. Zeker in tijden van crisis hebben we eenheid van commando nodig.'

'Mensen worden ook steeds vaker geconfronteerd met online oplichting, soms op de meest sluwe manieren. Om op de hoogte te blijven van mogelijke dreigingen, raad ik iedereen van harte aan om de website www.safeonweb.be regelmatig te bekijken.'

*Michael Freilich (*1980) werd geboren in Antwerpen en studeerde aan universiteiten in Israël en de Verenigde Staten. Op zijn 27ste werd hij hoofdredacteur van het blad 'Joods Actueel'. Bij de federale verkiezingen in 2019 werd hij verkozen in de Kamer. Michael is gehuwd en is papa van vier jongens.*

✉ michael.freilich@n-va.be
 📺 [fb.com/freilichnva](https://www.facebook.com/freilichnva) 📺 @MichaelFreilich
 🌐 www.michaelfreilich.be 📺 @michael.freilich

Hilde Raman is voorzitter van een van de twee sociale huisvestingsmaatschappijen in Dendermonde. Ook als thuisverpleegster ziet ze dagelijks wat armoede betekent. Voor sociale huurfraude heeft Hilde dan ook geen enkel begrip.

Sinds mei 2019 is Hilde Raman voorzitter van sociale huisvestingsmaatschappij Volkswelzijn in Dendermonde. 'Er zijn twee sociale huisvestingsmaatschappijen in Dendermonde. Bij de vorming van de meerderheid is beslist dat de twee partijen elk een voorzitter mogen leveren. Ik stelde me kandidaat en ben blij met de kans die ik heb gekregen. Dit voorzitterschap is me op het lijf geschreven.'

De keuze voor Hilde als voorzitter van Volkswelzijn is eigenlijk logisch. 'Beroepshalve ben ik zelfstandig verpleegkundige. Ik kom sowieso bij de sociale huurders over de vloer. Ik zat er dus al een beetje in en kan me inleven in de mensen die in onze woningen zitten. Die laagdrempeligheid vind ik bijzonder belangrijk: dat je bereikbaar en aanspreekbaar bent.'

De nood aan sociale woningen is groot in Dendermonde, zegt Hilde. 'Wij hebben meer dan 1.200 sociale woningen, er zijn er 300 in aanbouw en dan hebben we nog verschillende projecten in uitvoering. Daarmee hebben we ons sociaal bindend objectief al bereikt. Toch zijn er nog wachtlijsten. Daar moet ik dus geen tekening bij maken, hé.'

Als voorzitter van Volkswelzijn staat Hilde dan ook helemaal achter de strijd tegen sociale huurfraude die Vlaams minister van Wonen Matthias Diependaele recent opvoerde. 'Vroeger probeerden wij dat ook al, maar dat lag moeilijk. Als je een vermoeden had van sociale huurders met een eigendom in het buitenland, moest je al bijna privédetectives inschakelen. Dat was een dure bedoening, allemaal op kosten van de huisvestingsmaatschappij. Die zit sowieso al krap bij kas. Dat de Vlaamse overheid nu financiële steun biedt, is meer dan welkom.' →

HET DENDERMONDE VAN HILDE RAMAN

'Een sociale
woning krijgen
is als de loterij
winnen'

HET DENDERMONDE VAN HILDE RAMAN

- geboren in 1966
- woont in Mespelare, deelgemeente van Dendermonde
- gehuwd, moeder van 3 kinderen
- zelfstandig verpleegster
- gemeenteraadslid sinds 2006 en OCMW-raadslid sinds 2008
- voorzitter sociale huisvestingsmaatschappij Volkswelzijn sinds 2019

Twee maten, twee gewichten

Eind april besloot de gemeenteraad van Dendermonde om in te gaan op het aanbod van minister Diependaele. Opvallend, maar niet echt verrassend: Groen en Vooruit keurden het niet mee goed. Hilde is duidelijk over het ophefmakende onderwerp: 'Wij vinden het niet kunnen dat er met twee maten en twee gewichten gewerkt wordt. Ik heb dat ook op de gemeenteraad gezegd. Het zou nogal bij de haren getrokken zijn dat mensen van hier, van wie perfect nagegaan kan worden of ze iets van eigendom hebben, geen sociale woning zouden krijgen en mensen met eigendommen in Turkije of Marokko wel.'

De vraag of er in Dendermonde gevallen zijn van sociale fraude met eigendom in het buitenland kan Hilde niet met ja of nee beantwoorden. 'Momenteel zijn er twijfelgevallen. Deze zomer gaan we daar een beter zicht op hebben. Soms zijn er vermoedens, wanneer er plotseling twee of drie maanden geen water- of elektriciteitsverbruik is. Of wanneer ze verklikt worden. Dat komt vrij vaak voor. Dan moeten wij nakijken of dat klopt. Pas op, er moeten echt serieuze aanwijzingen zijn. Je moet niet onderzoeken om te onderzoeken.' Het erfenisargument dat je soms hoort, gaat volgens Hilde niet op. 'Je krijgt dan als antwoord: die eigendom komt uit een erfenis. Maar dat is bij ons ook, hé. Iemand die hier een woning erft, heeft daarvan de vruchten en kan die woning zelf betrekken of verkopen. Als je spreekt over gelijkheid, dan geldt dat voor iedereen.'

Tijdens het gesprek komt het meermaals tot uiting: Hilde draagt gelijkheid hoog in het vaandel. 'Wat mij

betreft, zijn alle mensen die met hun vraag voor een sociale woning afkomen gelijk. Eigenlijk vragen we maar een aantal dingen: onderhoud je woning goed, betaal op tijd je huur en hou je aan de regels. Zorg dat je geen overlast brengt. Meer vragen wij niet. Want eigenlijk, als je een sociale woning kan krijgen, moet je dat beschouwen als een winnend lotje uit de loterij. Hou dat dus met je twee handen vast.

Met de aandacht voor eigendom in het buitenland zou een mens bijna vergeten dat er ook onder de autochtone Vlamingen nog heel wat armoede heerst. 'De behoefte bij mensen die hier al lang wonen, is even groot. Momenteel is het in Dendermonde zo dat je zes jaar effectief in de gemeente moet wonen vooraleer je in aanmerking komt voor een sociale woning. Wat mij betreft, mag die termijn nog verlengd worden, naar minstens tien jaar. We hebben daarover al vergaderd met verschillende mensen binnen de N-VA. Er zijn gemeenten die nog doortastender zijn: je moet er geboren zijn. Maar om dat onmiddellijk zo ver door te trekken, dat vind ik wat drastisch.'

Schrijnende toestanden

Armoede in een rijk land als Vlaanderen, het blijft verbazen. Maar Hilde kijkt daar niet meer van op. 'Veel gezinnen dragen een hele familiehistorie met zich mee wat OCMW-steun betreft. Dat zijn kinderen van kinderen van kinderen, een volledige stamboom van armoede eigenlijk. En er is ook veel verdoken armoede.

Met de schildpad in haar tuin. 'Een vondelingske. Ik ben een echte dierenliefhebber en kreeg het niet over mijn hart om haar aan haar lot over te laten.'

'Als zelfstandig verpleegkundige kom ik sowieso bij de sociale huurders over de vloer'

Hilde Raman is nergens liever dan in het groene Mespelare met zijn 560 inwoners. 'Hier kent en helpt iedereen elkaar nog.'

De Sluis van Denderbelle, een belangrijke verbinding voor voetgangers in deelgemeente Mespelare, waar Hilde Raman woont.

Mensen bij wie het pas opgemerkt wordt als ze eens toevallig in het ziekenhuis belanden en hun factuur niet kunnen betalen. Ik heb patiënten gehad die geen geld hadden om stookolie te kopen. Dat ik zeg: 'Alsjeblief, het is hier toch wel te koud om je zo te komen verzorgen.' *Jamaja*, zeggen ze, 'wij hebben geen centen om mazout te betalen.' Die mensen weten totaal niet dat je bij het OCMW een stookoliepremie kan aanvragen.'

Als thuisverpleegster ziet Hilde vaak ronduit schrijnende toestanden. Of dat invloed heeft op haar werk als gemeenteraadslid en voorzitter van Volkswelzijn? 'Ja, toch wel. Je hebt een betere kijk op hoe het er in

werkelijkheid aan toegaat. Wij hebben als politici vaak een mening over iets, maar het is toch belangrijk dat je met je voeten midden in de miserie staat. Als mensen je toevertrouwen dat ze zullen moeten zien dat ze toekomen met hun pijnstillers omdat hun centen op zijn: dat is confronterend. Die mensen moet je helpen.'

In de bloemetjes

En dus geeft Hilde Matthias Diependaele honderd procent gelijk wanneer die zegt dat we meer moeten inzetten op sociale huurwoningen. 'Sociale huurwoningen zijn nodig om de mensen goed onderdak te geven. Hier in Volkswelzijn ben ik met mijn gat in de boter gevallen. Onze directeur is een *crème van een madame*, wij hebben een heel sterk team. Ik ben daar met open armen ontvangen. Als huisvestingsmaatschappij moet je ervoor zorgen dat de mensen die bij ons komen wonen, kwalitatief kunnen wonen.' En daarvoor heeft Vlaanderen dus een superminister, zegt Hilde met hoorbare dankbaarheid. 'Ge moogt hem gerust eens in de bloemekes zetten, *de Matthias*. Ik heb al regelmatig met hem gebeld als ik vragen heb. Zijn eenvoud en zijn toegankelijkheid sieren hem. En de manier waarop hij je antwoordt.'

Even lovend is Hilde overigens over Tomas Roggeman, Kamerlid en in Dendermonde ook schepen van onder meer Sociale Zaken, Wonen en Armoede. 'Ik vind het ongelooflijk hoe Tomas dat doet en wat die hier aan het verwezenlijken is. Als voorzitter van de sociale huisvestingsmaatschappij krijg ik enorm veel steun van hem. Tomas en Matthias, dat zijn mensen die weten wat er leeft bij de burger. Dat is super, hé' ■

Sportsite Den Uyt in Mol rookvrij

Zien roken doet roken. 'Daarom kan je op sportsite Den Uyt enkel nog roken in een daarvoor voorziene zone', zegt Mols schepen van Volksgezondheid Hilde Valgaeren. 'We willen werk maken van een volledig rookvrije generatie', vult schepen van Sport Hans De Groof aan. 'Bovendien gaan sport en roken sowieso niet samen. Met de rookvrije sportsite willen we iedereen daarop attent maken.'

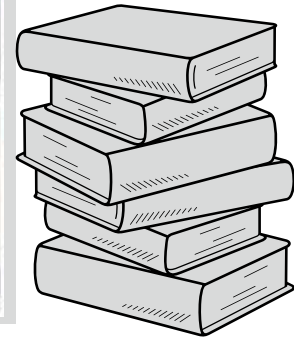

Geslaagd!

Jong N-VA Deurne organiseerde een geslaagde actie tijdens de blokperiode om alle studenten een hart onder de riem te steken.

Een leuke actie, een mooi project, een lid dat u in de kijker wil zetten? Stuur gerust een bericht naar leo@n-va.be en misschien komt uw afdeling dan wel in beeld in de volgende LEO.

Constructieve oppositie

N-VA Zonhoven schroeft rolstoelvriendelijke picknicktafel in elkaar

Zou het niet mooi zijn als echt iedereen kan genieten van een gezellig rustmoment tijdens een wandeling in Park Den Dijk in Zonhoven? N-VA Zonhoven dacht van wel. De afdeling kocht daarom een rolstoelvriendelijke picknickbank aan.

De lokale N-VA-afdeling schonk de picknickbank aan de gemeente

Zonhoven, ter vervanging van een vernielde bank dicht bij het wandelpad. Door te kiezen voor een rolstoelvriendelijke picknicktafel geeft de N-VA vanuit de oppositie bovendien een positief signaal aan alle Zonhovenaren. Echt iedereen kan nu genieten van een heerlijk rustmoment in dit prachtige stukje natuur in het midden van het centrum.

20 jaar op stap

Op 29 mei organiseerde N-VA Riemst de 20ste editie van haar wandeling naar Banneux met Jan Peumans.

Met gids Jan Peumans op kop en onder een stralende zon vertrokken de wandelaars aan het gemeentehuis van Riemst voor een coronaveilige wandeltocht van 48 kilometer naar het bekende bedevaardsoord Banneux in Sprimont.

Gemeente Beersel helpt fietsers met pech

Op verschillende locaties in Beersel kunt u binnenkort gratis gebruikmaken van fietspompen en een herstelkit voor kleine herstellingen.

‘U zal de herstelkits kunnen vinden aan drukke fietsplaatsen zoals het onthaal van het kasteel van Beersel, het provinciedomein in Huizingen en de bibliotheek. Tijdens de openingsuren kunt u er gratis gebruik van maken’, zegt schepen van Mobiliteit Kristien Vanhaverbeke.

‘Daarnaast stellen we gratis fietspompen ter beschikking aan de stations van Beersel, Huizingen en Lot. Die pompen kunnen de klok rond vrij gebruikt worden. Voor gebruikers van een elektrische fiets is het trouwens handig om te weten dat we ook een gratis oplaadpunt hebben. Zo willen we ons in Beersel nog meer profileren als fietsvriendelijke gemeente.’

Schipper mag ik overvaren?

Van de eerste zondag van mei tot de laatste zondag van september kunt u in Oud-Turnhout als fietser of wandelaar het Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten gratis oversteken met de charmante overzetboot De Liereman.

De overzet verbindt de natuurgebieden Gewestbossen Ravels en Landschap De Liereman met elkaar en maakt ze zo

toegankelijker. ‘De overzet is niet gemotoriseerd. Het is dus een stille pont, zoals het hoort in een stiltegebied’, legt burgemeester Bob Coppens uit. ‘De overzet wordt bestuurd door mensen uit de sociale tewerkstelling én door jobstudenten. Tijdens de zomermaanden kan je op zaterdag en zondag ook terecht in de charmante zomerbar met streekproducten, waar iedereen kan genieten van een terrasje aan het water.’

BRUSSEL

BRUSSELSE REGERING GEEFT NEUTRALITEIT OP

Cielte Van Achter: 'Onder het mom van inclusiviteit gaat de neutraliteit op de schop.'

Beeld u zich in: een inspecteur van de voedselinspectie die een *Meat is Murder*-shirt draagt. Een bediende bij een overheidsbedrijf die achter het loket een geel-zwarte N-VA-badje opspeldt. Of een ambtenaar van de burgerlijke stand, netjes uitgedost in een habijt met bijhorende kap en sluier.

Ondenikbaar, zegt u? In de toekomst wordt het mogelijk. Of toch in Brussel, waar het debat over de neutraliteit van ons overheids personeel weer oplaait en de linkse regering de neutraliteit in de praktijk heeft opgegeven. De aanleiding is de veroordeling van de Brusselse vervoersmaatschappij voor discriminatie. De MIVB weigerde een sollicitante met hoofddoek een job op basis van het arbeidsreglement. Dat arbeidsreglement verbiedt alle tekenen van godsdienstige, politieke of filosofische levensovertuiging. Niettemin was deze weigering volgens de Brusselse Franstalige arbeidsrechtbank discriminerend.

Brussel berust

Na een politieke crisis besliste de Brusselse regering, aangevoerd door Ecolo-Groen en PS, om in dit vonnis te berusten. Nochtans kraakte de juridische adviseur van de MIVB, professor Marc Uyttendaele, het vonnis af als een activistisch pamflet. Het argument van de linkse Brusselse regering? 'De samenleving moet zich weerspiegeld zien in alle geledingen van de administratie, en dat kan enkel wanneer iedereen, te allen tijde, vrij is om te dragen wat hij of zij wil.'

'Onder het mom van inclusiviteit moet de neutraliteit dus op de schop', zegt Brussels fractievoorzitter Cielte Van Achter. 'Niet alleen bij de MIVB, maar in het volledige Brusselse overheidsbestel. Dat is de wereld op zijn kop. Want een neutrale overheid is net onontbeerlijk voor een inclusieve, open samenleving waarin alle burgers zich thuis voelen. Die neutraliteit en onpartijdigheid vertrekken vanuit deontologie en daden. Maar tegelijk worden ze veruitwendigd door een neutrale kledingstijl. *Neutrality must not only be done, but also be seen to be done.*'

Het Antwerpse model

Voor de N-VA is er binnen onze overheidsinstellingen, in functies met direct klantencontact, geen plaats voor uiterlijke symbolen van de ene of de andere overtuiging. Het stadsbestuur in Antwerpen past dat neutraliteitsbegrip al langer toe. En dat model werkt. Het stelt ons in staat om een divers personeelsbeleid te voeren dat iedereen welkom heet, onafhankelijk van zijn of haar politieke of levensbeschouwelijke overtuiging. Op die manier gaan inclusiviteit en neutraliteit hand in hand.

'Dat onderscheid tussen de *front office* en de *back office* moet je natuurlijk wel consistent aanhouden', zegt Cielte. 'En net daar wijkt de Brusselse regering vanaf door de directie naar believen uitzonderingen te laten opnemen in het arbeidsreglement. Bovendien wil de Brusselse regering het debat starten in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Je voelt zo aan welke richting dat zal uitgaan. Maar vanuit het Brusselse parlement zal ik me blijven verzetten tegen dat door electorale belangen gedreven opbod dat de neutraliteit van de overheidsdiensten ondermijnt.' ■

FEDERAAL

TREINSTATION BERGEN: PRESTIGEPROJECT OP KAP VAN BELASTINGBETALER

De Kamer van Volksvertegenwoordigers vraagt het Rekenhof zich te buigen over het kostenplaatje van het treinstation van Bergen. Dat is ondertussen ontspoord tot 324 miljoen euro. Kamerlid Tomas Roggeman wil ook duidelijkheid over de rol van Waals minister-president Elio Di Rupo (PS).

De bouw van het nieuwe station van Bergen begon al in 2013. De werken zouden eindigen in 2015, maar de oplevering is intussen uitgesteld tot 2023. Ook op het prijskaartje van het megalomane bouwproject zit veel rek. 'Het station zou de belastingbetaler nu al 324 miljoen euro kosten: meer dan het dubbele van wat voorzien was. Dat komt neer op bijna 32.000 euro per opstappende reiziger', zegt Roggeman.

Tomas Roggeman

Het federale parlement vraagt het Rekenhof nu om onderzoek te doen naar de bouw van het station en de financiële wantoestanden. Voor Roggeman gaat die resolutie niet ver genoeg: hij wil ook de impact van de tientallen miljoenen verspilde euro's op de overige spoorinvesteringen en de rol van Elio Di Rupo – niet toevallig een Bergenaar – laten onderzoeken.

VLAAMS

KUNSTENDECREET IN NIEUW JASJE

Het Kunstendecreet regelt de ondersteuning van de professionele kunsten in Vlaanderen. Enkele weken geleden werd het decreet, inclusief nieuwe klemtonen, vernieuwd in het Vlaams Parlement. Vlaams Parlementsleden Marius Meremans, Cathy Coudyser en Manuela Van Werde geven een woordje uitleg.

Een belangrijke verwezenlijking is de zorg voor een evenwichtig kunstenveld. 'Het nieuwe Kunstendecreet voorziet een commissie Landschapszorg die waakt over het evenwicht tussen alle kunstvormen. Nieuwe ideeën en kunstenaars krijgen zo alle kansen. Op die manier garanderen we de rijkdom aan schakeringen binnen de

Vlaamse kunsten', zegt Marius Meremans, ondervoorzitter van de commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

Eerlijke verloning

De coronacrisis vestigde de aandacht op de moeilijke sociaal-economische positie van de kunstenaar. Het nieuwe Kunstendecreet zet de kunstenaar centraal en heeft veel aandacht voor een eerlijke verloning. Toch ziet Cathy Coudyser nog een aantal euvels: 'Sociale zekerheid is een federale bevoegdheid. We moeten organisaties wijzen op het belang van een eerlijke verloning, maar idealiter hebben we uiteraard zelf het sociaal beleid in handen.'

Perspectief en stabiliteit

Ook is voor het eerst een vast percentage

bepaald voor de beurzen en projectsubsidies. Een voorspelbaar minimumbedrag voor die kortlopende subsidies biedt startende kunstenaars perspectief en zorgt voor stabiliteit in de sector. 'Op die manier verzekeren we de instroom van frisse ideeën en nieuw bloed', legt Vlaams Parlements lid Manuela Van Werde uit. En tot slot is er de introductie van de kerninstellingen. 'Dat zijn subsidies voor tien jaar in plaats van de gebruikelijke vijf jaar, waardoor organisaties beter op de lange termijn kunnen plannen.'

Meremans besluit: 'Met dit decreet behoudt Vlaanderen zijn internationale koppositie. Van Van Eyck tot Borremans, van eerbiedwaardige kunstinstellingen tot vernieuwende kunstprojecten. Kortom, alles waar we als Vlaming trots op mogen zijn!'

Manuela Van Werde

Cathy Coudyser

Marius Meremans

NIEUWE IMPULS VOOR TWEESTATENOPLOSSING

Begin mei zagen we de zoveelste opflakking in een schijnbaar eeuwigdurend Israëliisch-Palestijns conflict. Israël raakte onmiddellijk na zijn onafhankelijkheid in 1948 al verwikkeld in een regionale oorlog met omliggende Arabische landen. De Israëliische overwinning maakte meteen een einde aan het plan van de Verenigde Naties voor de verdeling van Palestina. Na verschillende bijkomende oorlogen stelden de Oslo-akkoorden uit 1993 de weg naar een finaal vredesakkoord in het vooruitzicht. Maar door nieuwe gewelddadige confrontaties, aangevuurd door interne politieke problemen aan beide zijden, strandde het vredesproces opnieuw.

De recente escalatie toont aan dat het in stand houden van het status quo geen realistische optie is. Voor de EU is het van fundamenteel belang dat er een oplossing komt. Niet alleen omdat stabiliteit in het Midden-Oosten de eigen veiligheid verzekert, maar ook om te vermijden dat het conflict in

de binnenlandse politiek wordt geïmporteerd. Ook Vlaanderen helpt mee de voorwaarden te creëren voor duurzame vrede in de regio, bijvoorbeeld door de export te verbieden van defensiegerelateerde producten bedoeld voor gebruik in Israël. Daarnaast zorgden de Vlaamse en federale regeringen de afgelopen jaren voor aanzienlijke humanitaire hulp aan de slachtoffers van het conflict.

Bilaterale samenwerking

Enkel politieke dialoog kan het conflict beëindigen. In die optiek geeft de recente opflakking een vernieuwde impuls aan de tweestatenoplossing. Die verwijst naar de creatie van twee onafhankelijke staten, een Israëliische en een Palestijnse, binnen de grenzen van het huidige Israël. Veel internationale diplomatieke initiatieven gebruiken de grenzen van voor de oorlog in 1967 als leidraad. Een Palestijnse staat zou dan bijvoorbeeld delen van de Westelijke Jordaanoever en Gaza omvatten. Toch lost

dat niet alle problemen op. Zo claimen beide zijden Jeruzalem als hun hoofdstad. De tweestatenoplossing werd onder meer in 2002 in de VN Veiligheidsraad naar voren geschoven. Samen met de EU zijn de VS, Rusland en de VN voorstander van een stappenplan naar een permanente tweestatenoplossing.

Die diplomatieke onderhandelingen moeten verlopen met respect voor het internationale recht. De internationale gemeenschap moet er bovendien over waken dat het internationaal humanitair recht en de internationale mensenrechten worden gerespecteerd in het geval van gewelddadige escalaties. En ten slotte moet de EU verder inzetten op het promoten van deugdelijk bestuur, veiligheid, rechtvaardigheid en duurzame economische ontwikkeling. Het zijn thema's die het vredesproces ondersteunen en die de EU nu al uitdiept via bilaterale samenwerking. ■

De weg van Wouter Raskin

Jong engagement

In Bilzen engageert Wouter zich jarenlang in het lokale verenigingsleven: als Chiroleider en, zoals hier, als voetballer.

Met de papepel

Wouter krijgt het Vlaams-nationalisme met de papepel binnen. 'Mijn vader zaliger was praeses van het VNSU ten tijde van Leuven Vlaams.'

De heer Raskin, praeses VNSU.

Team Organisatie

Professioneel is Wouter gedelegeerd bestuurder van een bedrijf in de sociale economie. In 2010 komt hij terecht op de Barricade in het team Organisatie als provinciaal bewegingsverantwoordelijke voor Limburg.

Voorzitter gemeenteraad

Bij de lokale verkiezingen van 2012 wordt Wouter voor het eerst verkozen. Hij wordt ineens voorzitter van de gemeenteraad in Bilzen.

In de Kamer

In 2014 komt Wouter als opvolger van toenmalig defensie-minister Steven Vandeput voor de eerste keer in de Kamer.

Tussen de mensen

Zoals veel N-VA'ers vind je Wouter vaak te velde, hier tussen de mensen in Bilzen.

In Bilzen

Samen met de mensen van N-VA Bilzen, in pre-coronatijd. 'Een geweldige groep waarmee wij naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2024 toewerken.'

In deze rubriek laten we een extern expert aan het woord. Hij of zij is niet partijpolitiek gebonden en verwoordt niet noodzakelijk het standpunt van de N-VA.

'BRUSSEL MOET TWEETALIG STATUUT ACCEPTEREN'

Philippe Destatte, gedelegeerd bestuurder van de Waalse denktank Institut Destrée

Historicus Philippe Destatte (66) is gedelegeerd bestuurder van het Instituut Destrée, een invloedrijke Waalse denktank. LEO interviewde hem naar aanleiding van zijn recent verschenen boek, *Confederalisme, een institutioneel spook*, en zag toch wel enkele verschillen met het confederale model van de N-VA.

U pleit voor een nieuw paradigma voor België. Hoe ziet u dat?

'Met artikel 4 van de Grondwet werden vier taalgieden opgericht: het Franse, het Nederlandse, het Duitstalige en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Die zouden morgen een soort koninkrijk van verenigde republieken moeten vormen, zoals CVP-Kamerlid Jan Verroken het in 1978 benoemde. Vier ge(con)federeerde entiteiten, met gelijke rechten en dezelfde bevoegdheden,

die gesteld zijn op hun autonomie en voorrechten maar die als één geheel en met een gemeenschappelijk project samenwerken. Ik stel het op prijs dat de N-VA nadenkt over een project waarbij een soort (con)federale structuur wordt behouden, als een poging om samen te leven. Maar ons model verschilt van dat van de N-VA omdat onze entiteiten ook echt met z'n vieren zijn. Terwijl de optelsom van de N-VA niet echt gelijk is aan vier.'

Welke rol ziet u voor Brussel in dat 'nieuwe' België?

'De Brusselaars moeten hun statuut van tweetalig gewest accepteren. Ze moeten hun rol van hoofdstad van Europa en van België opnemen, zowel met de Franse als met de Nederlandse taal. De waanvoorstelling van een Franstalig gewest moet tot een einde komen, want

'Walen die hopen op een zonnigere toekomst willen al hun verantwoordelijkheden opnemen'

volgens de Grondwet is Brussel dat niet. We moeten het Vlaamse gewicht in Brussel versterken, de bevoegdheden van de twee gemeenschappen overdragen naar het gewest, tweetalig onderwijs inrichten en tweetalige persoonsgebonden diensten aanbieden. Tegelijkertijd moet Brussel niet langer de hoofdstad zijn van Vlaanderen en van de Franse Gemeenschap.'

Vlaanderen betaalt. De mythe van de omgekeerde transfers

Sinds 1830 vloeit er ononderbroken Vlaams belastinggeld naar Wallonië. Vandaag staat die studie van professor Juul Hannes er nog steeds. Hoeveel Vlaanderen tegenwoordig transfereert naar Wallonië en wat dat met Franstalig België doet, wordt in deze heruitgave onder de loep genomen in aanvullende essays van Didier Paquot

(Instituut Jules Destrée), professor Geert Jennes (Vives) en Alain Mouton (Trends).

Bestel uw exemplaar vandaag met tien procent korting op boeken.doorbraak.be/ Vlaanderenbetaalt met de code **NVA_C2hB9tr5fr**

Korting
voor leden

Wat is uw mening over het 2+2-model waarover minister Verlinden (CD&V) sprak?

‘Eerst en vooral: de minister is teruggekomen op haar woorden om het institutionele debat niet te ‘vervuilen’. Maar ik denk dat het toekennen van dezelfde juridische macht aan de vier deelstaten – hetgeen het 2+2-model niet doet – een kans kan zijn om het Belgische federalisme of confederalisme in evenwicht te brengen. De Vlamingen die denken dat de Brusselselaars of de Oostkantons hen zullen minimaliseren, vergissen zich. Het Brussel van morgen zal niet Franstalig zijn, en evenmin solidair met Wallonië. De Duitstaligen zorgen op hun beurt voor een evenwicht en zullen dat morgen ook doen. De vraag van minister Verlinden vond ik overigens zeer terecht: als België een huis zou zijn, moeten we het dan renoveren of weer opbouwen?’

U zegt hardop dat de communautaire confrontatie tussen Vlamingen en Franstaligen onvermijdelijk en uitstel ervan dus zinloos is. Hoe ziet u het debat evolueren aan Franstalige en Waalse kant?

‘De Walen trapt al vóór 1970 in de val van de etniciteit, soms omdat ze zich nauw verbonden voelden met Frankrijk: de mythe van de Franstalige natie.

Ze hadden beter meer aandacht besteed aan de toekomst van hun gewest. Vandaag heeft de toepassing van een zelfs onvolmaakt (con)federaal model de meningen veranderd. Veel Waalse verkozenen streven naar een efficiënte organisatie van hun gewest en hun bevoegdheden op het vlak van onderwijs, onderzoek, cultuur en permanente vorming. Die bevoegdheden ontglippen de Walen. Bovendien bevinden ze zich in erbarmelijke staat door het ontbreken van een gemeenschappelijk project en door de gebrekkige financiering. De Walen die hopen op een zonnigere toekomst lijken dan ook bereid te zijn om al hun verantwoordelijkheden op te nemen.’

De olifant in de kamer zijn daarbij de transfers.

‘In 2011 stelde ik al voor om de interregionale transfers uit de begroting van het Waalse Gewest te schrappen. Volgens mijn collega Didier Paquot, chief economist bij het Policy Lab van het Instituut Destrée, zouden de transfers verdwijnen als we in Wallonië dezelfde tewerkstellingsgraad zouden hebben als in Vlaanderen. U kan daarover meer lezen in zijn essay in *Vlaanderen betaalt. De mythe van de omgekeerde transfers.* ■

Geflitst

Opnieuw krijgen alle afstuderende (tand)artsen een RIZIV-nummer en dus toegang tot het beroep. Dat besliste Vivaldi. CD&V beweerde nochtans dat dit met hen in de regering niét zou gebeuren. Vlaanderen voerde twintig jaar geleden toegangsexamens in om het aantal (tand)artsen te beperken. Maar in Wallonië blijft er een gigantisch overtal, met alle kosten van dien voor de gezondheidszorg.

Verbaast het nog iemand dat het vertrouwen in de Belgische overheid op een laag pitje staat? Vooral de jongste twee jaar ging het snel bergaf. Amper 29 procent van de inwoners van dit land vertrouwt de overheid nog. Dat is op Chili en Polen na het laagste percentage van alle OESO-landen.

Ook in Brussel is het huilen met de pet op. De invoering van de verplichte inburgering was voorzien voor 1 januari 2020. Maar anderhalf jaar later en meer dan vier jaar na de goedkeuring van de ordonnantie in het Brussels parlement is er van verplichte inburgeringstrajecten in Brussel nog altijd geen sprake.

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts toont wél de nodige daadkracht. Vanaf volgend schooljaar wordt er elk jaar in de derde kleuterklas een taalscreening afgenomen bij alle kinderen. Zo kunnen kleuters met een taalachterstand tijdens de rest van het schooljaar nog bijgespijkerd worden.

‘Wij zetten illusies over Vlaamse onafhankelijkheid om in realiteit’

VOORMALIG FRACTIESECRETARIS JOHAN SWINNEN IS NU KUNST- EN BEELDEXPERT MET EEN VERHAAL

Hij was onze fractiesecretaris in de Kamer van 2013 tot 2016. In 2017 belandde hij in het oog van de storm toen hij in een roman de brand in de Inno van 1967 een aanslag noemde. Nu schat hij als beëdigd expert de waarde van kunstwerken. LEO had een meer dan boeiend gesprek met Johan Swinnen.

Zijn tijd in de Kamer noemt Johan Swinnen een droom. ‘Van 35 jaar universiteit en hogescholen kwam ik terecht in het hart van de democratie. Ik leerde 33 fantastische Kamerleden kennen en waarderen. Wat ik bovendien enorm interessant vond, waren de fractiemedewerkers: hooggeschoolde talenten, die elders vaak

kansen lieten liggen om voor de N-VA te mogen werken.’

Het hoogtepunt van zijn N-VA-tijd noemt Johan het congres over confederalisme begin 2014. ‘Dat zal ik nooit vergeten. De eerste keer dat congresvoorzitter Ben Weyts ons samenriep, zei hij: ‘Bekijk langs alle kanten, zonder taboes of dogma’s, hoe wij óns Vlaanderen kunnen maken.’ Fractiemedewerkers gingen naar lezingen en debatten van alle gezindten. Er werd gepraat met mensen van de top van de politiek, de gezondheidszorg, enzovoort: ‘Hoe zien jullie het?’ Waren dat allemaal N-VA’ers? Neen. Toch was

iedereen blij dat hij zijn verhaal kon komen doen. Wij werkten om illusies over Vlaamse onafhankelijkheid om te zetten in realiteit.’

Aanslag op de Inno

In 2016 verliet Johan de Kamerfractie om zich te focussen op hét verhaal van zijn leven: de brand in de Inno van Brussel in 1967. In die brand stierven 323 mensen, onder wie Johans beide ouders. Officieel was een kapotte tl-lamp de oorzaak van de brand. ‘Ik heb daar 50 jaar over gezweven, omdat ik niet wilde dat dat een rol zou spelen in mijn carrière. Ook mijn twee kinderen Bregt en Eva vertelde ik er niet veel over. Ik wilde niet de getormenteerde vader zijn. Na de fractie heb ik me twee jaar opgesloten met een kamer vol archiefmateriaal om te schrijven aan mijn roman *Happening*.’

In *Happening* vertelt Johan het aangrijpende verhaal van een dertienjarige

1

2

3

4

1.
De voorstelling van 'Happening' in Loksbergen, mei 2017. 'Jan Jambon was vanaf het eerste uur fan van mijn roman.'

2.
Op het confederalismecongres in 2014. 'Wij werkten om illusies over Vlaamse onafhankelijkheid om te zetten in realiteit.'

3.
De krant van 25 mei 1967 gewaagt nog van een aanslag. Links onder de vermiste ouders van Johan, die 20 jaar in stilte onderzoek voerde naar de brand in de Inno.

4.
Kunst is Johans levenslange passie. Die passie draagt hij uit als voorzitter van de raad van bestuur van Toneelhuis en van archiefinstituut Meemoo.

'Alles wat ik heb opgebouwd over mijn passie kan ik nu delen met kunstverzamelaars'

jongen die zijn wereld in duigen ziet vallen door die brand. 'Bovendien blijkt niet een tl-lamp de oorzaak, maar gaat het om een aanslag door een extreem-linkse commune, uit protest tegen de Amerikaanse veertiendaagse in de Inno tijdens de Vietnamoorlog. Ik heb 20 jaar in stilte onderzoek gedaan. Als je alles op een paar grote tafels legt, dan kan ik je heel veel laten zien en dat klopt allemaal. Je moet het boek maar lezen, het is tegelijkertijd een familieroman en een maatschappelijk relevant verhaal hoe je als wees uit het dal klimt.'

Eind dit jaar komt er een tweede druk van *Happening* bij Uitgeverij Willems.

Later volgen nog een documentair boek en in 2022 de film van Jan Verheyen, met als werktitel *InferNO*. 'De filmrechten waren al verkocht toen het boek amper een week uit was. Door corona liep de verfilming vertraging op, maar nu komt er schot in de zaak. Eind dit jaar wil men beginnen filmen. Het wordt spannend.'

Binnenkort verschijnt ook de Franse vertaling van *Happening*. 'Ik hoop dat dat in Wallonië nog iets zal losmaken. Er waren meer Franstalige slachtoffers dan Vlaamse. Door de aankondiging van de film in Vlaanderen staat Wallonië nu in rep en roer. Ze kenden dit verhaal niet.'

Een nieuw hoofdstuk

Johan praat niet met verbittering over 1967. 'Het gaat mij niet alleen over gelijk hebben. Met mijn boek wil ik aantonen wat er kan gebeuren als je radicaliseert. Ik begrijp die jonge mensen. Ze wilden protesteren tegen Amerika. Maar je

moet natuurlijk weten hoe je protesteert. Dat je een warenhuis waar consumenten opgesloten zitten in de fik steekt voor je politieke overtuiging vind ik een stap te ver.'

Inmiddels is Johan begonnen aan een nieuwe roman, *DOOL*, maar ook aan een nieuw hoofdstuk in zijn leven. 'Na het boek dacht ik: wat kan ik nog doen met mijn expertise als hoogleraar beeldcultuur op kunstgebied? Ik ben dan in Leuven opnieuw gaan studeren voor gerechtsdeskundige. Nu ben ik al ruim een jaar aan het werk als beëdigd expert schade en waardebeoordeling voor onder meer musea, verzekeringsmaatschappijen en families. Dat doe ik graag. Alles wat ik heb opgebouwd over mijn passie kunst en cultuur kan ik nu delen met kunstverzamelaars. Praten over kunst en cultuur met mensen vind ik fijn. En het geeft me wat rust tegenover heel het verhaal van *Happening*'. ■

1

2

3

1 VIER 11 JULI EN HANG DEZE AFFICHE AAN HET RAAM

De Vlaamse feestdag is een feest van alle Vlamingen. Van u, van uw burens en van uw familie. Kom dus gezellig naar buiten en geniet – met respect voor de coronamaatregelen – van de 11 julifestiviteiten in uw gemeente en de activiteiten van uw lokale afdeling.

Iedereen mag zien dat we fiere Vlamingen zijn. Tooi dus op 11 juli uw huis of tuin geel-zwart. Heeft u geen Vlaamse vlag in huis? Hang dan de affiche die u bij deze LEO vindt voor uw raam. Of bestel nog snel een Vlaamse Leeuw in onze webwinkel op www.n-va.be/webwinkel.

2 VLAAMSE LEEUWEN IN DE WEBWINKEL

Het aanbod aan Vlaamse Leeuwen in onze webwinkel groeit gestaag: van leuke pins en kleine papieren uitdeelvlagjes tot de ideale maten voor onderweg (40x30 cm), raamvlaggen (75x50 cm) en mastvlaggen (150x115 cm). Reden genoeg om nog snel uw Vlaamse Leeuw te bestellen in de webwinkel op www.n-va.be/webwinkel.

Bestel nog deze week en u krijgt uw Vlaamse Leeuw gegarandeerd tegen 11 juli in de bus. Mooi meegenomen: zo bent u alvast voorbereid voor de passage van het WK Wielrennen door Vlaanderen in september.

3 DE N-VA WORDT 20 JAAR

Op 13 oktober zal het 20 jaar geleden zijn dat de N-VA het levenslicht zag. Door corona leek het er even op dat we onze feestplannen zouden moeten uitstellen. Maar nu alles de goede richting uitgaat – en hopelijk blijft dat zo – gaat het feest door zoals gepland.

In de eerste week van juli ontvangt u als lid van de N-VA een dikke kleurrijke envelop met – om te beginnen – twee uitnodigingen voor dit najaar: eentje voor het grote verjaardagsfeest in Plopsaland De Panne op 12 september, en een persoonlijke uitnodiging voor de feestelijke receptie in uw provincie. In dezelfde envelop vindt u bovendien een unieke verrassing. Benieuwd? Hou dan zeker uw brievenbus goed in de gaten!

4

5

6

4 VERFRISSENDE VADERDAG

Net zoals we op Moederdag alle mama's en oma's in de bloemetjes zetten, houdt de N-VA de mooie traditie in ere om de tweede zondag van juni alle papa's en opa's te vieren. Heel wat lokale afdelingen hadden dit jaar een kleine verrassing in petto voor hun leden: een geurleeuwtje voor in de wagon.

5 DECREET LOKALE DEMOCRATIE: NIEUWE SPELREGELS

Het *decreet ter versterking van de lokale democratie* wijzigt enkele belangrijke spelregels van de lokale verkiezingen in Vlaanderen: de keuze van de burgemeester, de opkomstplicht, de impact van lijststemmen, het vervangen van burgemeester of

scheppen na een constructieve motie van wantrouwen ...

Om alle N-VA-afdelingen en lokale mandatarissen goed voor te bereiden op die wijzigingen organiseerde het partijsecretariaat in elke provincie een online webinar. Ondervoorzitters Valerie Van Peel en Lorin Parys gingen telkens in op de politieke impact van het decreet, en hoe we daar de komende maanden en jaren verder mee aan de slag gaan voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2024.

6 KABINET-DEMIR INFORMEERT OVER PFOS

De PFOS-vervuiling in Zwijndrecht groeide half juni in geen tijd uit tot een onderwerp

dat de gemoederen raakte en de media beheerste. De inwoners in de omgeving zaten met heel wat vragen. De medewerkers van Vlaams minister van Omgeving Zuhair Demir gaven in een webinar op 17 juni een stand van zaken voor de N-VA-mandatarissen in de regio.

Eddy Vermoesen waakt als algemeen penningmeester over de partijkas

‘N-VA heeft partijdotaties meermaals verlaagd, nog nooit verhoogd’

Voor een blik achter de schermen van de partijfinanciering moeten we bij nationaal penningmeester Eddy Vermoesen zijn. Die heeft iets met financieel beheer. Eén blik op zijn cv maakt dat duidelijk.

Neem zijn carrière bij het leger. Eddy volgde zijn opleiding aan de Koninklijke Militaire School en de School voor Militaire Administrateurs. Binnen Defensie was hij budgetbeheerder van de Medische Dienst voor hij promoveerde tot administratief directeur van het Militair Ziekenhuis van Neder-over-Heembeek. Toen in 2006 de kieswetgeving werd aangepast zodat militairen zich kandidaat konden stellen, werd Eddy afdelingsvoorzitter van de N-VA in Aartselaar. In 2012 haalde de N-VA er een klinkende verkiezingsoverwinning. De ploeg van kopvrouw Sophie De Wit telde in één ruk tien verkozenen. En Eddy? Die werd schepen van Financiën.

Dat politieke partijen in dit land grotendeels door de overheid worden gefinancierd, vindt Eddy op zich een goede zaak. Zo zijn de regels helder. ‘Tot eind jaren 80 stonden politieke partijen grotendeels zelf in voor hun financiering en waren ze aangewezen op giften van bedrijven. Niet verwonderlijk was de kans op corruptie veel groter. Denk maar aan de twee meest beruchte dossiers: het Agustaschandaal en de Uniop-affaire. Tweemaal bij de socialistische familie.’

Controle

Ook qua controle ziet Eddy geen groot probleem. ‘De wetgeving legt ons een strikte rapportering op. Uiteraard kijkt de bedrijfsrevisor de correctheid van onze cijfers na. Als de financiële jaarverslagen van alle politieke partijen ingediend zijn, controleert het Rekenhof die nog eens in opdracht van de bevoegde commissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Een pluim voor onze boekhouding;

bij onze jaarverslagen zijn er zelden of nooit opmerkingen. Die jaarverslagen kan iedereen raadplegen. Ze zijn online terug te vinden onderaan de openingspagina van onze partijwebstek.’

Intern is de partij financieel transparant. Dit voorjaar verkoos de partijraad een nieuw Comité van Toezicht. ‘Namens de partijraad ziet het Comité toe op ons financieel beheer van de partij. Dat is overigens teamwerk’, stelt de algemeen penningmeester. ‘Ik doe dat niet alleen. Met het tweekoppige team van de partijboekhouding bereidt algemeen directeur Piet De Zaeger de begrotingen voor, volgt hij de jaarrekeningen op en rapporteert hij regelmatig aan het dagelijks bestuur en aan het Comité van Toezicht. Samen zorgen we ook dat het vermogensbeheer op maat is van de partijwerking: beschikbaar om te investeren indien nodig en nuttig, financieel renderend en tegelijk veilig. Deze maand gaf ik de partijraad een uitgebreide stand van zaken.’

Het aantal stemmen dat een partij krijgt, bepaalt grotendeels de omvang van de partijdotatie. Sinds de N-VA de grootste partij is, richt kritiek op buitensporige partijfinanciering zich daarom op onze partij. Onterecht, vindt Eddy. ‘Politieke partijen in België ontvangen hoge bedragen omdat de traditionele partijen telkens gezocht hebben naar

‘Het kan niet dat enkel partijen met veel stemmen zwaar moeten inboeten, terwijl kleinere partijen gespaard worden’

nieuwe middelen om hun partijwerking in stand te houden terwijl ze verkiezing na verkiezing verloren. Zo riepen ze nieuwe vormen van financiering in het leven, zoals de invoering van provinciale partijdotaties. Maar noteer dit goed: de N-VA heeft al meermaals partijdotaties of fractiemiddelen verlaagd, maar zelf nog nooit voor een verhoging gestemd. Op onze vraag verminderden vanaf 2020 op Vlaams niveau de partijdotaties en fractiemiddelen met zes procent. En zo kan ik veel voorbeelden geven.'

Eerlijkheid en dus proportionaliteit

Een steen des aanstoots is de partijfinanciering die de drie traditionele partijen samen met Groen regelden bij de zesde staatshervorming in 2013. Als zogezegde 'compensatie' voor de vermindering van de financiering via de Senaat verhoogden ze de toelagen via de Kamer fors. Ook toen stemde de N-VA consequent tegen. 'Partijen kunnen met minder werken. Wel bepleiten we eerlijkheid en dus proportionaliteit: elke partij moet proportioneel evenveel verliezen. Het kan niet dat enkel partijen met veel stemmen zwaar moeten inboeten, terwijl kleinere partijen gespaard worden. Daarop sturen de Vivaldipartijen nu aan: niet besparen op hun eigen partijdotaties, maar wél afnemen van de grootste partij waarvoor meer dan 1 miljoen Vlamingen stemden, de N-VA.' ■

MEER WAARDE

100 jaar IJzerbedevaarten in affiches

De honderdste verjaardag van de eerste IJzerbedevaart was voor het ADVN en het Museum Aan de IJzer de aanleiding om de affiches van alle bedevaarten sinds 1920 bijeen te brengen.

Op basis van het IJzerbedevaart-archief en de collecties van een aantal privéverzamelaars digitaliseerde het ADVN alle affiches en tientallen onuitgegeven ontwerpen en schetsen. De affiches, of plakbrieven zoals men ze vroeger noemde, maken deel uit van het cultureel erfgoed van de Vlaamse beweging. Ze zijn nu voor het eerst samengebracht in een uniek bronnenboek.

100 jaar IJzerbedevaarten in affiches, 1920-2020. Een bronnenuitgave van het ADVN / archief voor nationale bewegingen i.s.m. Museum Aan de IJzer is tegen 25 euro verkrijgbaar via <https://advn.be/nl/peristyle>

3x gratis

Drie lezers krijgen van ons een exemplaar. Ze moeten wel het

juiste antwoord kennen op de vraag: 'Waarvoor staan de letters AVV-VVK?' Stuur uw antwoord voor 12 juli naar LEO@n-va.be of naar N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Met innovatie een klimaatramp vermijden

Ruim tien jaar lang deed Bill Gates onderzoek naar de oorzaken en gevolgen van de klimaatverandering. In dit boek legt hij op een verstaanbare manier uit waarom we de netto uitstoot van broeikasgassen tot nul moeten brengen en wat we kunnen doen om dat doel te bereiken.

Voortbouwend op zijn kennis van innovatie en wat er nodig is om nieuwe ideeën op de markt te krijgen, beschrijft Gates welke technologie al bijdraagt aan het verminderen van de uitstoot, hoe die effectiever kan werken, waar nog baanbrekende technologieën nodig zijn en wie er aan die essentiële innovaties werken. Ten slotte stelt hij een concreet, praktisch plan op. Daarin richt hij zich niet alleen op het beleid, maar ook op wat wij als individuen kunnen doen.

Hoe we een klimaatramp kunnen vermijden. De oplossingen die er al zijn en de doorbraken die we nodig hebben van Bill Gates kost 22 euro en is verkrijgbaar in uw lokale boekhandel.

Biografie Hendrik Conscience

Voor het eerst krijgt Hendrik Conscience, de Antwerpse pionier van de Nederlandstalige roman in dit land en een van de vroegste voorvechters van de Vlaamse ontvoogdingsstrijd, een volwaardige biografie. Die verschijnt niet toevallig in de aanloop naar 11 juli, onze Vlaamse feestdag. Conscience ijverde voor de ontvoogding van de Vlaamse Belgen en gaf ons met *De Leeuw van Vlaanderen* een eigen epos.

Conscience is de enige Vlaamse auteur wiens volledige werk in het Frans en het Duits vertaald werd. Hij was de eerste man die het aandurfde op het Belgische grondgebied een roman in het Nederlands te publiceren. Hij stond aan de wieg van de eerste Vlaamse krant, promoveerde onderwijs voor vrouwen, ijverde voor het gebruik van de volkstaal in openbare besturen en rechtszaken, en vocht tegen iedereen die het Nederlands als cultuurtaal door het Frans wilde laten verdringen.

De schrijver die 'zijn volk leerde lezen' heeft nu eindelijk zijn eigen biografie. *Voor moedertaal en vaderland* werd geschreven door Johan Vanhecke en is een uitgave van Uitgeverij Vrijdag. Het boek kost 39,95 euro en is verkrijgbaar in uw lokale boekhandel.

3x gratis

Drie lezers krijgen van ons een exemplaar. Ze moeten wel het juiste antwoord kennen op de

vraag: 'Wie verfilmde in de jaren tachtig Conscience *De Leeuw van Vlaanderen*?' Stuur uw antwoord voor 12 juli naar LEO@n-va.be of naar N-VA, redactie LEO, Koningsstraat 47 bus 6, 1000 Brussel.

Oog in oog met de Romeinen

Hoe was het écht om te leven in de Romeinse tijd, in Rome en ver daarbuiten? In deze unieke tentoonstelling verneemt u het niet van Bart De Wever, maar van de Romeinen zelf: jong en oud, arm en rijk. Hun oprechte verhalen voeren u tweeduizend jaar terug in de tijd. Ga op tocht door het Romeinse Rijk en bewonder 250 topstukken van het British Museum. Levensgrote beelden van Romeinse keizers en goden, grafstenen met ontroerende opschriften, amforen voor olie en wijn, ravissante juwelen, wapens, ... Ook voor kinderen is *Oog in oog met de Romeinen* een boeiende ervaring dankzij de op maat gemaakte audiotour.

Nog tot en met 1 augustus in het Gallo-Romeins Museum in Tongeren. Tickets en meer informatie: www.galloromeinsmuseum.be.

Het juiste antwoord op de wedstrijd vragen en de winnaars vindt u telkens terug op www.n-va.be/meerwaarde.

Joost Houtman zoekt in deze column een antwoord op de vraag wat er zo typisch is aan een welbepaald Europees volk. En ja, Joost mag het weten.

WAT MAAKT OCCITANEN ZO OCCITAANS?

Het land van ja

Herinnert u zich nog de voetbalbond voor landen die geen lid zijn van de FIFA en de UEFA? Inderdaad, de ConIFA! Die huisvest heel wat interessante regio's die (nog) geen volwaardig erkende landen zijn, maar zich misschien zo wel voelen. Een van onze persoonlijke favorieten is Occitanië, waarvan u het stukje Provence en de bijhorende kruiden natuurlijk het beste kent. De rood-gelen van

Occitania Football Association speelden hun allereerste interland tegen de geel-rode burens van Catalonië op 3 april 1921 in Barcelona. Ze verloren met 4-0. Met deze burens hebben de Occitanen wel wat gemeen. Zo waren het Occitaans en Catalaans tot de middeleeuwen wellicht dezelfde taal. Ook nu is de verwantschap tussen beide talen nog sterk en zijn ze onderling begrijpbaar.

**HET CONFLICT
WOEDDE TUSSEN
'HET LAND VAN
JA' EN 'HET LAND
VAN JA, MAAR
DAN ANDERS
UITGESPROKEN'**

Occitanië, een regio van meer dan 5,6 miljoen inwoners met als hoofdplaats Toulouse, grenst niet alleen aan de Middellandse Zee en Catalonië, maar ook aan het dwergstaatje Andorra dat al eerder in deze reeks opdook. En waar Catalaans de officiële taal is. Taalkundig heeft Occitanië meer met deze gebieden dan met de rest van Frankrijk. 'De tael is gansch het volk', luidt de bekende uitspraak van Prudens Van Duyse. In Frankrijk klopt dat zo hard dat er zich zelfs een identitaire taalstrijd binnen het Frans heeft afgespeeld. Gebaseerd op één enkel woordje: ja. Het conflict woedde tussen 'het land van ja' en 'het land van ja, maar dan anders uitgesproken'. In het noordelijke Frans gebruikte men *oil* (wat je als 'wie' uitsprekt) en *oc* was de 'ja' van het zuiden.

Oc tegen oil

De oc-talen en de oil-talen werden al in de veertiende eeuw als verschillend van elkaar

bestempeld door de bekende Italiaanse schrijver Dante Alighieri, die zelf geregeld in het Occitaans schreef. Om het met Dante te zeggen: 'Nam alii oc, alii si, alii vero dicunt oil'. Sommigen zeggen *oc*, anderen zeggen *si*, anderen zeggen *oil*. En met de si-talen doelde hij op het Italiaans en Spaans. Buiten Frankrijk wordt er trouwens ook Occitaans gesproken in het westen van het Italiaanse Piemonte.

In de taalstrijd won *la langue d'oïl* van *la langue d'oc*, want het was de taal van het hof. Zo gaat het nu eenmaal. In 1539 legde koning Frans I via het Edict van Villers-Cotterêts het noordelijke Frans als verplichte taal voor alle officiële documenten op. Het jammere aan die hele taalstrijd is dat de *langue d'oc* in de middeleeuwen een veel hoger ontwikkelde literaire cultuur kende dan de *langue d'oïl*. Tot de revolutie van 1789 bleef het Occitaans de belangrijkste gesproken taal in Zuid-Frankrijk. Wat het hof ook verordonneerde. De centraliserende en vooral autoritaire politiek die na de revolutie volgde, zette echter een frontale taalaanval in.

Niet iedereen legde zich bij het *non* voor het Occitaans neer. Neem nu de schrijver Frédéric Mistral. Met zo'n naam kan je niet anders dan uit de Provence komen en dus een volbloed Occitaan zijn. Hij startte eind negentiende eeuw eigenhandig met de reanimatie van het Occitaans en stelde het eerste Occitaanse woordenboek samen. Mistral won in 1904 de Nobelprijs voor literatuur. 'Dis Aup i Pirenèu, e la man dins la man, / Troubaire, aubouren dounc lou vièi parla rouman! / Acò's lou signe de famiho', dichtte Mistral. 'Van de Alpen tot de Pyreneeën, en hand in hand, / Dichters, laten we de oude Romeinse taal verheffen! / Dit is het teken van de familie.'

Ondertussen is er een regelrechte revival ontstaan en spreken zo'n twee miljoen mensen nog dagelijks Occitaans. Of hoe je *nee* kan zeggen door *ja* te zeggen! O ja, in voetbal blinken de Occitanen misschien niet uit, in rugby wel. Stade Toulousain is maar liefst twintigvoudig Frans kampioen en recordkampioen in de Europese rugbycompetitie Heineken Cup. Toch maar twee keer nadenken voor je *oc* zegt op de vraag of je zin hebt in een wedstrijdje ... Waarom de Occitanen zo Occitaans zijn? Joost mag het weten!

Joost Houtman is auteur van o.a. *Bella Figura – Waarom de Italianen zo Italiaans zijn* en *De Rest Is Parking – Waarom de Antwerpenaren zo Antwerps zijn*. Hij werkt volop aan een opvolger in deze reeks met Frankrijk als lijdend voorwerp. Houtman is geen lid van de N-VA en schrijft deze column in alle onafhankelijkheid.

BLAUWVOET

Lied der Vlaamse zonen

*“Ei! het lied der Vlaamse zonen,
Met zijn wilde noordertonen,
Met het oude Vlaams Hoezee.
Vliegt de blauwvoet?
Storm op zee!”*

De Blauwvoet is het bekende strijdlied van de katholieke Vlaamse studentenbeweging. Het lied werd in 1875 gedicht door Albrecht Rodenbach, oorspronkelijk naar aanleiding van een conflict tussen de Vlaamsgezinde studenten en de superior van het Klein Seminarie in Roeselare. In de finale versie van de Blauwvoet verdween de allusie op de superior. Door contacten tussen studenten uit verschillende Vlaamse steden groeide de Blauwvoet uit tot het strijdlied van de katholieke Vlaamse studentengilden.

Rodenbach haalde zijn inspiratie voor de tekst bij de roman *De Kerels van Vlaanderen* van Hendrik Conscience. *De Kerels* vertelt het verhaal van de strijd

tussen de Veurnse families Blauvoet en Ingrekin in de twaalfde eeuw. De Roeselaarse studenten nemen de strijdkreet ‘Vliegt de blauwvoet? Storm op zee’ uit het boek over als hun wachtwoord.

De Blauwvoet wordt nu nog altijd gezongen, onder meer op het Vlaams Nationaal Zangfeest. In het echte leven is een blauwvoet beter gekend als een jan-van-gent, de grootste vogel van de Noordzee.